

Sygn. akt: I C 297/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2017 r.

Sąd Rejonowy w Brzesku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Marek Jałowiecki - Paruch
------------------------	--------------------------------------

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2017 r. w Brzesku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **G.**

przeciwko pozwanej **M. N.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej M. N. na rzecz powoda G. kwotę 3,80 zł (trzy złote 80/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 9 marca 2016r do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. koszty postępowania pomiędzy stronami wzajemnie znosi.

Sędzia

SR Marek Jałowiecki- Paruch

Sygn. akt I C 297/17

UZASADNIENIE WYROKU

Z DNIA 29 MAJA 2017R.

Powód G. w pozwie skierowanym przeciwko M. N. domagała się zasądzenia od pozwanej kwoty 123,80zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 16.03.2016r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia od pozwanej na rzecz powoda kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że G. jest organizatorem publicznego transportu zbiorowego na terenie Gminy Miejskiej K. oraz gmin sąsiednich. Czynności związane m.in. z kontrolą biletów zostały zlecone (...) Podczas kontroli biletów w dniu 1.03.2016r., stwierdzono, że pozwana M. N. podróżowała środkiem komunikacji miejskiej bez ważnego biletu. W związku z powyższym pozwana została obciążona opłatą dodatkową w wysokości 240zł, łącznie zaś z opłatą przewozową pozwana zobowiązana była uiścić kwotę 243,80zł. M. N. w dniu 8.03.2016r. dokonała wpłaty na poczet istniejącego zadłużenia w wysokości 120zł, dlatego do zapłaty pozostała kwota dochodzona pozwem wraz z odsetkami.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 6.03.2017r. sygn. akt I (...) Sąd nakazał zapłacić pozwanej kwotę dochodzoną pozwem wraz z odsetkami i kosztami postępowania.

Od powyższego nakazu zapłaty pozwana wniosła sprzeciw, zaskarżając wydany nakaz zapłaty w części, a mianowicie w kwocie 120zł wraz z odsetkami od dnia 16.03.2016r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu wskazała, że w dniu 5.03.2016r., czyli czwartego dnia od kiedy podróżowała bez biletu uiściła na rzecz (...) K. kwotę 120zł, co oznaczało, zgodnie z otrzymanym wezwaniem, że opłata dodatkowa została obniżona o 120zł. Z powodu niedopatrzenia pozwana pominęła kwotę 3,80zł, którą zobowiązała się obecnie zapłacić wraz z odsetkami. O tym przeoczeniu pozwana zorientowała się dopiero z otrzymanego nakazu zapłaty. Powód nie zgłaszał wcześniej pozwanej tej nieprawidłowości, co zapobiegłoby obecnej sytuacji.

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko. Wskazał, że zgodnie ze sporządzonym wezwaniem do zapłaty, w przypadku uregulowania należności w ciągu 7 dni od wystawienia wezwania – opłata dodatkową ulegała obniżeniu do kwoty 120zł (z pierwotnej kwoty 240zł) i wraz z opłatą przewozową wynosiła 123,80zł. Pozwana w dniu 5.03.2016r. (tj. w terminie 7 dni od sporządzenia wezwania) na poczet zadłużenia dokonała wpłaty w wysokości 120zł, tym samym nie spełniła przesłanki umożliwiającej skorzystanie z wyżej opisanej bonifikaty. W konsekwencji do zapłaty pozostała pozwanej kwota 123,80zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie naliczonymi od dnia 15.04.2016r. do dnia zapłaty.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny z uwzględnieniem okoliczności bezspornych:

Bezsporne w przedmiotowej sprawie było, że pozwana w dniu 1.03.2016r. , korzystała na terenie G. ze środków gminnego transportu zbiorowego bez wymaganego, ważnego biletu. Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu w K. jako jednostka organizacyjna G., którego jednym z zadań statutowych jest organizacja przewozów pasażerskich zawarł z (...) w S. umowę na podstawie której wymieniony Zakład został uprawniony między innymi do przeprowadzania kontroli biletów w publicznych środkach transportu. W związku z nieokazaniem przez M. N. podczas kontroli ważnego biletu, pozwanej zostało wręczone wezwanie do zapłaty seria (...) nr (...), zgodnie, z którym M. N. została zobowiązana do zapłaty kwoty 3,80zł tytułem należności przewozowej oraz kwoty w wysokości 240zł tytułem opłaty dodatkowej - łącznie 243,80zł. Według informacji umieszczonej na wezwaniu w przypadku uregulowania należności w ciągu 7 dni, opłata dodatkowa, ulegała obniżeniu do 120zł i wraz z opłatą przewozową wynosiła 123,80zł. M. N. w dniu 5.03.2016r. dokonała wpłaty na wskazany w wezwaniu nr konta kwoty 120zł. Do pozwanej nie były kierowane kolejne wezwania do zapłaty, ani pisma z informacją, iż zalega ona z jakimikolwiek płatnościami na rzecz powoda.

Powyższy stan faktyczny był bezsporny, a ponadto znalazł potwierdzenie w nadesłanych przez strony dokumentach.

Sąd zważył co następuje:

Na wstępie przedmiotowych rozważań wskazać należy, że przepis art. 148¹ § 1 k.p.c. enumeratywnie wymienia sytuacje, kiedy możliwe jest rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym. Zgodnie zatem z przywołanym przepisem sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, sąd uzna – mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych – że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym jest jednak niedopuszczalne, jeżeli strona w pierwszym piśmie procesowym złożyła wniosek o przeprowadzenie rozprawy, chyba że pozwany uznał powództwo (art. 148¹ § 3 k.p.c.) Stronom pozostawiono zatem decyzję odnośnie tego, na jakim forum sprawa będzie rozpoznana, przy czym pozytywna decyzja w tym zakresie będzie dla sądu wiążąca. Celem regulacji jest realizacja zasady szybkości postępowania (rozpoznania sprawy bez zbędnej zwłoki) oraz przyczynienie się do usprawnienia postępowania w tych sprawach, w których sąd dojdzie do przekonania,

że nie jest potrzebne przeprowadzenie rozprawy (Joanna Bodio, Komentarz do art. 148 (1) Kodeksu postępowania cywilnego, stan prawny: 14.02.2017r.).

Powodom oraz pozwanym przyznano również uprawnienie żądania przeprowadzenia rozprawy pod ich nieobecność (art. 209 i 340 k.p.c.). Powstaje zatem pytanie, czy możliwe jest połączenie wniosku w trybie art. 148⁽¹⁾ § 3 k.p.c. z żądaniem z jednym z powołanych wyżej przepisów (art. 209 i 340 k.p.c.). Na gruncie stanu prawnego obowiązującego do 8.9.2016 r., regulacje dotyczące przeprowadzenia rozprawy pod nieobecność stron zmierzały do tego, aby w przypadku niestawiennictwa obu stron na rozprawie nie dochodziło do zawieszenia postępowania (art. 177 § 1 pkt 5 k.p.c.). Po wejściu w życie zmian kodeksu postępowania cywilnego, zgłoszenie takiego połączonego wniosku w pierwszym piśmie procesowym nie może być uznane za zgłoszenie wniosku, o którym mowa w art. 148⁽¹⁾ § 3 k.p.c. Celem omawianej regulacji (art. 148⁽¹⁾ § 3 k.p.c.) jest zapewnienie stronie możliwości publicznego rozpoznania sprawy na rozprawie z jej aktywnym udziałem po to, aby mogła ona na takim forum korzystać z instrumentów procesowych charakterystycznych dla tego etapu postępowania. Skoro już z treści wniosku będzie wynikać, że strona nie zamierza z tego prawa korzystać, to nie powinno traktować się takiego żądania jako zmierzającego do realizacji prawa. (Andrzej Jasiecki, MOP 2016, Nr 17, Wydanie wyroku na posiedzeniu niejawnym na podstawie art. 148[1] KPC – uwagi dotyczące nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego, Legalis). Mając na uwadze powyższe wskazać należy, że zgłoszony przez powoda w pozwie wniosek o rozpoznanie sprawy pod nieobecność powoda i jego pełnomocnika, nie może być również traktowany jako wniosek o przeprowadzenie rozprawy, o którym mowa w art. 148⁽¹⁾ § 3 k.p.c. Skoro zatem po wniesieniu przez pozwaną sprzeciwu od nakazu zapłaty oraz odpowiedzi powoda na sprzeciw, Sąd uznał – mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych – że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, a strony nie żądały przeprowadzenia rozprawy Sąd wydał wyrok na posiedzeniu niejawnym.

Przechodząc zaś do meritum sprawy wskazać należy, że nie ulega wątpliwości, iż pomiędzy stronami niniejszego procesu doszło do zawarcia umowy przewozu osoby. Do powstałego stosunku prawnego zastosowanie znajduje ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz.U.2015.915 j.t.) – art. 1 ust. 1. Stosownie do przepisu art. 16 ust. 1 powołanej ustawy umowę przewozu zawiera się przez nabycie biletu na przejazd lub spełnienie innych określonych przez przewoźnika warunków dostępu do środka transportowego, a w razie ich nieustalenia - przez samo zajęcie miejsca w środku transportowym. Bezspornym w sprawie było, że w chwili przejazdu publicznymi środkami transportu na terenie G. pozwana nie dysponowała odpowiednim dokumentem przewozu- ważnym biletem. Zgodnie z otrzymanym przez pozwaną w dniu 1.03.2016r. wezwaniem do zapłaty, wysokość opłaty dodatkowej ulegała obniżeniu o połowę (o 120zł) w przypadku uiszczenia wskazanej w wezwaniu należności (opłaty dodatkowej w wysokości 120zł oraz opłaty przewozowej w wysokości 3,80zł- łącznie 123,80zł) w terminie 7 dni od dnia wystawienia wezwania. Nie ulega również wątpliwości, iż pozwana zachowując wskazany wyżej termin dokonała wpłaty na rzecz powoda. Jednak z powodu przeoczenia zamiast wpłacić kwotę 123,80zł pozwana omyłkowo uiściła jedynie kwotę 120zł. Jak wynika z powyższego aby skorzystać z możliwości obniżenia opłaty dodatkowej pozwana musiała spełnić dwa warunki: 1. zachować odpowiedni termin, 2. dokonać wpłaty w wysokości 120zł + opłata przewozowa 3,80zł czyli łącznie 123,80zł. Pozwana zrealizowała w pełni pierwszy z warunków koniecznych do obniżenia opłaty dodatkowej (dokonała wpłaty przed upływem 7 dni od otrzymania wezwania) oraz częściowo drugi warunek (uiszczyła kwotę 120zł zamiast 123,80zł). W ocenie Sądu przez takie zachowanie M. N. w sposób niezaprzeczalny wykazała wolę skorzystania z możliwości obniżenia nałożonej na nią kary. Nie spełniła jednak w całości drugiego warunku, a mianowicie nie uiściła

kwoty w odpowiedniej wysokości. Stało się to jednak nie z powodu umyślnego działania pozwanej, ale z powodu zwykłej, ludzkiej omyłki, przeoczenia. Do dnia otrzymania przez M. N. nakazu zapłaty wydanego w przedmiotowej sprawie, nie miała ona pojęcia, że zalega z jakimikolwiek płatnościami na rzecz powoda. Powód bowiem nie wzywał pozwanej o dopłatę brakującej kwoty 3,80zł. Jak wskazała pozwana w sprzeciwie od nakazu zapłaty gdyby miała ona wcześniej wiedzę oraz świadomość tego, że nie uiściła wymaganej kwoty w pełnej wysokości dopłaciłaby ją wraz z odsetkami bez konieczności wszczynania postępowania w przedmiotowej sprawie. Podkreślenia wymaga również okoliczność, iż brakująca kwota, której pozwana omyłkowo nie uiściła to jedynie 3,80zł.

Mając zatem na uwadze, iż pozwana już w terminie 4 dni od wystawienia wezwania do zapłaty uiściła niemalże całą kwotę jaką zobowiązana była uiścić (120zł) należy uznać, iż przez swoje zachowanie dała ona wyraz chęci skorzystania z przedstawionej w wezwaniu do zapłaty możliwości obniżenia opłaty dodatkowej. W ocenie Sądu powód postępując logicznie i uczciwie powinien był poinformować wcześniej pozwaną, o konieczności dopłaty brakującej kwoty 3,80zł, ponieważ w przeciwnym razie pozwana zostanie obciążona pełną kwotą opłaty dodatkowej. W takiej sytuacji M. N. z pewnością dopłaciłaby brakującą niewielką kwotę. Tymczasem pozwana aż do dnia otrzymania nakazu zapłaty nie miała wiedzy o zaleganiu z jakimikolwiek opłatami na rzecz powoda. Nie została bowiem nie tylko wezwana do dopłaty brakującej kwoty 3,80zł, ale ponadto nie została poinformowana o obciążeniu jej pełną wysokością opłaty dodatkowej. Względy racjonalności i słuszności nakazują zatem aby nie obciążać pozwanej dodatkową opłatą w wysokości 120zł, skoro powód nie poinformował wcześniej pozwanej o naliczeniu takiej opłaty i nie wzywał jej do dobrowolnej zapłaty kwoty dochodzonej pozwem.

Ponadto wskazać należy, że zgodnie z art 75 ust. 1 ustawy prawo Przewozowe dochodzenie roszczeń w postępowaniu sądowym na podstawie ustawy lub przepisów wydanych w jej wykonaniu przysługuje uprawnionemu po bezskutecznym wyczerpaniu drogi reklamacji, przewoźnikowi zaś - po bezskutecznym wezwaniu zobowiązanego do zapłaty.

Wezwanie do zapłaty stanowi specyficzną instytucję prawa przewozowego, regulującą w sposób sformalizowany dochodzenie roszczeń pieniężnych przez przewoźnika. Za wezwanie do zapłaty można traktować skierowane do podmiotu zobowiązanego żądanie spełnienia obowiązku płatności, wynikającego z umowy przewozu. Trzeba przy tym zauważyć, że dochowanie tego aktu wyrażające się w bezskutecznym wezwaniu zobowiązanego do zapłaty warunkuje skuteczność dochodzenia roszczeń przewozowych (wyrok Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 19 kwietnia 2012 r., VI Ga 35/12, LEX nr 17138470). W rozpoznawanej sprawie powód wprawdzie wręczył w dniu zdarzenia pozwanej wezwanie do zapłaty jednak dotyczyło ono innych kwot. Od tamtego czasu sytuacja uległa zmianie ponieważ pozwana uiściła część opłaty i według niej nie zalegała już z żadnymi płatnościami na rzecz powoda. Tymczasem powód bez żadnej wcześniejszej informacji, bez uprzedniego wezwania pozwanej do zapłaty kwoty dochodzonej niniejszym pozwem wystąpił z przedmiotowym roszczeniem. W przypadku reklamacji (jak i wezwania do zapłaty), jej celem jest umożliwienie stronom pozasądowego rozstrzygnięcia zaistniałego sporu. Z powyższym wiąże się niezwykle istotna kwestia, jaką jest ustalenie skutków niezachowania trybu reklamacji lub wezwania do zapłaty. W doktrynie i orzecznictwie wyrażony został pogląd, iż wyczerpanie trybu reklamacyjnego należy traktować jako przesłankę procesową o charakterze materialnoprawnym, warunkującą tylko skuteczność postępowania sądowego. Powództwo wniesione do sądu bez uprzedniego wyczerpania trybu reklamacyjnego powinno zostać oddalone jako wniesione przedwcześnie (por. wyr. SN z 11.5.1971 r., I CR 116/71, OSPiKA 1971, Nr 12, poz. 234) (Art. 75 Prawo przewozowe Szancilo 2008, wyd. 1, Legalis).

Mając na uwadze powyższe czymś zupełnie pozbawionym logiki i niedorzecznym byłoby obciążanie pozwanej opłatą dodatkową za brak uiszczenia w terminie niewielkiej kwoty, o której istnieniu pozwana nie zdawała sobie sprawy, ponieważ nie została wcześniej wezwana do jej uiszczenia.

Mając na uwadze powyższe rozważania powództwo o zapłatę pozostałej kwoty opłaty dodatkowej (120zł) należało oddalić, zasądzając od pozwanej na rzecz powoda jedynie kwotę 3,80zł tytułem opłaty przewozowej wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 9.03.2016r. do dnia zapłaty.

O odsetkach za opóźnienie Sąd orzekł zgodnie z treścią art. 481 § 1 k.c. Mając na uwadze, iż w wezwaniu do zapłaty wskazano, że pozwana aby skorzystać z możliwości obniżenia opłaty dodatkowej powinna uiścić wskazaną w wezwaniu kwotę w terminie 7 dni, uznać należy, że termin ten upływał z dniem 8.03.2016r. zatem od dnia następnego tj. 9.03.2016r. powodowi należą się odsetki za czas opóźnienia w zapłacie brakującej opłaty- co pozostaje w zgodzie z twierdzeniami pozwanej, która wskazała, że opłatę przewozową gotowa jest uiścić wraz z odsetkami za czas opóźnienia w zapłacie.

Mając na uwadze powyższe okoliczności na mocy przywołanych przepisów Sąd orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. W rozpoznawanej sprawie pozwana uległa w procesie jedynie nieznacznie, gdyż Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda jedynie kwotę 3,80zł przy żądaniu zapłaty kwoty 123,80zł. W związku z powyższym zgodnie z przywołanym przepisem Sąd koszty postępowania pomiędzy stronami wzajemnie zniósł.

SSR Marek Jałowiecki- Paruch